

تثلیث دا تجزیہ

کیوں جے اسی بھانویں جسم وچ حیاتی گزاردے آن پر جسم دے طور تے نئیں لڑدے۔ ایس لئی کیوں جے ساڈی لڑائی دے ہتھیار جسمانی نئیں بلکہ رب دے نزدیک قلعے ڈھان جوگے نیں۔ ایس لئی اسی سوچاں تے براک اچی شے نوں جیہڑی رب دی پچھان دے خلاف سرچکی ہوئے اے ڈھا دیندے آن تے براک خیال نوں قید کر کے مسیح دا فرمانبردار بنا دیندے آن تے اسی تیار آن پئی کدوں تہاڈی فرمانبرداری پوری ہووے تے ہر طراں دی نافرمانی دا بدلہ لینے۔ (2 کرنتھیوں 10 باب 3 توں 6 آیت)

Special Issue Copyright 2011 The Trinity Foundation Post Office Box 68, Unicoi, Tennessee 37692 April 2011

Email: tjtrinityfound@aol.com Website: www.trinityfoundation.org Telephone: 423.743.0199 Fax: 23.743.2005

پاک صحائف پرستی: اک جگ داری دا نظریہ (ڈبلیو گیری کریمپٹن)

ایہہناں عقیدیاں دے نظاماں نوں چلانڈیاں نیں؛ ایہہہ پیش قیاسیاں مسلمہ اصول دے طور تے کم کر دیاں نیں جنہاں نال سارے فیصلیاں دی کھوج کڈھی جاندی اے۔ صحائف پرستی ایمان دا اوہ نظام اے جیدے وچ رب دا کلام کسے بند دے دے فلسفی تے الہیاتی ڈھنگ دی کاملیت اتے بنیاد رکھدا اے۔ 2 خیالاں دا ایہہہ نظام دس دا اے کہ مسیحیاں نوں کدی وی مسیحی علامتاں تے سیکولر علامتاں نوں اکٹھا نئیں کرنا چاہیدا اے۔ بلکہ سارے خیالاں نوں رب دے کلام دی روشنی وچ لیانا چاہیدا اے (2 کرنتھیوں 10 باب 5 آیت)، جاپہڑا کہ مسیح دے مزاج دا حصہ اے (1 کرنتھیوں 2 باب 6 آیت)۔ ساڈا مزاج ایہہدے وچ بدلنا چاہیدا اے کہ، "تسی جان سکو گے کہ چنگا اے تے رب نوں پسند اے تے کامل اے" جیویں کہ کلام وچ بیان دیتا اے (رومیوں 12 باب 2 آیت)، یعنی کہ، ساڈے خیال رب دے خیال بن جانے چاہیدے نیں (یسعیاہ 55 باب 6 تا 9 آیات)۔ جاپہڑا صرف رب دے کلام دے رانیں پہچانے جاندے نیں۔

مدیر دی گل: ڈاکٹر کریمپٹن دے کالم دے پچھلے تجزیے دی ایہہہ توسیع اے۔ وین ٹیلٹین نے گورڈن کلارک دے خلاف بے ہودہ الزامان نوں جاری رکھیا جاپہڑا اوبنے کلارک..... وین ٹل تنازعہ وچ بیان دیتے۔ ایسی پاک صحیفیاں دی بہت زبردست حمایت موجیہڑے دے، جاپہڑا کہ بائبل دا سب توں لگاتار فلسفہ اے۔

تعارف 1: صحائف پرستی جگ دا تے حیاتی دا نظریہ اے۔ اک جگ داری دا نظریہ بوبت سارے معاملیاں دے بارے وچ عقیدیاں دا اک سیٹ اے۔ ساریاں لوکاں دے نظریات ہوندے نیں؛ جاپہڑا بھلے نئیں جا سکدے۔ کسے بند دے دا نظریہ ایس گل نوں پکا کر دا اے کہ اوہ حیاتی دی ابدیت نوں دیس طراں ویکھدا، دیویں فیصلے کر دا، تے اوہ کم دیوں کر دا اے جاپہڑا تے کر پیا اے۔ تے ساریاں نظریاں وچ پیش قیاسیاں ہونڈیاں نیں جاپہڑا

1 ایس کالم دا بوبت سارا حصہ ڈبلیو گرے کریمپٹن، گورڈن ایچ کلارک دی صحائف پرستی (ہوبس، نیو میکسیکو: ٹرنٹی فاؤنڈیشن، 1999) توں لیا گیا اے۔

2 جان ڈبلیو روبنز صحائف پرستی دی اصطلاح نوں واضح کر دا اے، "گورڈن ایچ کلارک دا اک تعارف" ویکھو، تثلیثی تجزیہ (جولائی تے اگست 1993)۔

اصطلاحاتی اصول دے مطابق سچ پیش کرن لئی سائنس دی، نہ تاریخ دی تے نہ فلسفے دی ضرورت اے۔ کسے صحائف پرست دے مطابق، رب دے کلام وچ پیش دیتی گئی سچائی دا کوئی، "دورائے" نہیں اے۔ جیویں کہ اکرنتھیوں دے پہلے دو باباں وچ پولوس رسول بیان کردا دے، دنیا دا علم بے وقوفی اے، تے انسان ایس روح دے بغیر ایس علم تک نہیں پہنچ سکدا جیدا اظہار کلام وچ دیتا گیا اے۔ مثال دے طور تے پولوس رسول اکرنتھیوں 2 باب 9 تے 10 آیت وچ لکھدا اے، "دیوں جے صحائف وچ لکھیا اے کہ نہ اکھیاں نے ویکھیا نہ کنناں نے سنیا کوئی وی ایہہہ خیال نہ کرے کہ جاپہڑے اوپدے نال محبت رکھدے نیں اوپناں لئی رب نے کایہہ تیار دیتا اے۔ اتے رب نے سانوں روحان دے رانیں ایس رازنوں ظاہر دیتا دیوں جے روح برشے نوں لبھ لیندی اے۔" بائبل ایہہہناں ساریاں سچائیاں لئی قابل بھروسہ اے جنہاں دی سانوں لوڑا اے صرف کلام وچوں ای سانوں "سچائی دے کلام دی یقین دہانی" مل سکدی اے (امثال 22 باب 17 توں 21 آیت، لوقا 4 باب 4 آیت وی ویکھو)، ایہہہہ ہی صحائف پرستی اے۔

علمیات:

اک صحائف پرست ایس گل دا خیال رکھدا اے کہ علمیات کسے وی الہیاتی یا فلسفی نظام دی کنجی ہوندا اے۔

گورڈن کلارک نے ایس طراں بیان دیتا: مذہبی فلسفے وچ سوال ہوندا اے کہ ایسی رب نوں دیویں جان سکدے آن، ایسی عام فلسفے وچ ایہہہدے پچھے اک ہور بنیادی سوال پوشیدہ ہوندا اے کہ ایسی کسے وی شے دے بارے وچ دیویں جان سکدے آن؟

جے ایسی فرایست دے نال رب دے بارے وچ گل نہیں کر سکدے، تے کایہہ ایسی فرایست نال اخلاقیات دے بارے وچ، ساڈے ساڈے اپنے خیالات دے بارے وچ، فن دے بارے وچ، سیایست دے بارے وچ گل کر سکدے آن، کایہہ ایسی سائنس دے بارے وچ گل کر سکدے آن؟ ایس سوال دا جیہڑے اب تکنیدی طور

ایس لئی صحائف پرستی سانوں تعلیم دیندی اے کہ ساڈا سارا علم بائبل نال اخذ ہونا چاہیدا اے، جاپہڑی سچائی اتے اک باضابطہ اجارہ داری رکھدی اے۔

مسیحی دنیا داری دے نظریے ول ایہہہہ رسائی پولوس رسول ولوں سکھائی گئی سی تے ویسٹ منسٹر سٹینڈرز دیاں تعلیماں ولوں ایہہہہوں پکا دیتا گیا سی۔ 3 ایس رسول دے لفظاں وچ، "براک صحیفہ رب ولوں کامل اے تے ایہہہناں تعلیماں توں تسی ساریاں نوں دس سکدے او کہ اوپناں دیاں حیاتیات وچ کایہہہ برائیاں نیں ایہہہہ اوپناں دیاں غلطیاں نوں ٹھیک کرن لئی فائدہ مند اے کہ دیس طراں صحیح حیاتی وچ رہ سکدے آن۔ اوہ جاپہڑا رب دی سیوا کردا اے اوہ ایہہہناں صحیفیاں نوں ورت دا اے تے براک شے لئی پوری طراں تیار ہوندا اے تے ساریاں شیواں اوہ ضرورت دے مطابق برنیک کم نال کردا اے" (2 تمیتھیس 3 باب 6 آتے 17 آیت) تے ویسٹ منسٹر کانفیشن آف فیتھ (1:6) وچ ایسی پڑھدے آن: "رب دی ساری مجلس، اوپدے اپنے جلال لئی لازمی شیواں دے حوالے نال، انسان دی جات، ایمان تے حیاتی یا تے کلام وچ ترتیب دتے گئے نیں یا فیر چنگے تے لازمی نتیجیاں دے وسیلیاں نال شاید کلام نال کھوجے گئے نیں؛ جیدے وچ کسے وی ویلے کجھ وی اضافہ نہیں دیتا جا سکدا۔"

ایہہہہناں دونوں بیاناں وچ اصطلاحات اتے غور کرو: "تمام"، "مکمل"، "کاملیت دے نال"، "براک"، "سارا"، "سب"، "کجھ نہیں"، "کسے وی ویلے"۔ بائبل، لاطنائی دے نال، تے ویسٹ منسٹر مجلس، بائبل نال متفق ہو دے، دونوں، پاک صحائف دی کفایت دی تعلیم دیندے نیں۔ سولہ سکرپچرا دے

3 ویسٹ منسٹر سٹینڈرز دے سارے حوالے، جنہاں نوں ویسٹ منسٹر کونفیشن آف فیتھ توں منسوب کیتا گیا اے، تے وڈے تے چھوٹے کئی کزمز، ویسٹ منسٹر کونفیشن آف فیتھ توں لئے گئے نیں (گلاسگو، سکاٹ لینڈ: فری پریسبٹیرین پبلیکیشنز، 1994)۔ انگریزی نوں نواں کیتا گیا اے۔

اک مسیحی صحائف پرستی ایس گل نوں مننا اے کہ اک معبود اے۔ کوئی وی فلسفہ یا الہیات کسے بحث دے بغیر شروع نہیں ہوندی، تے فیر ثابت ہوندا اے کہ ایس کتاب دی دل جیہڑے ئی رب اے۔ اک حقیقی مسیحی صحائف پرستی وچ ابتدائی کم نقطہ آغاز دا اتاریا جانا اے۔ رب دا اصول صحائف پرستی دی پیروی کردا اے۔ ایہہ ہی وجہ اے کہ ویسٹ منسٹر ایسمبلی مکاشفہ دے نظریے نال منظم الہیات دے ایس مطالعہ نوں شروع کردے نیں۔ ویسٹ منسٹر کانفیشن آف فیتھ 1 باب ساڈے علم دے ذرائع دے بارے وچ ایہہ آکھدا اے: مندرجہ ذیل 32 ابواب نے بائبل دے مکاشفہ دی اکسیم نوں "پاک کتاب وچوں سدھا کردتا اے۔"

ایہہ وی دیلون ویکھن گیا سی۔ اوہناں نے مندرجہ ذیل بیاناں وچوں ایہدے مسیحی مذہب دے اداریاں نوں شروع دیتا: "تقریباً ساری وڈھی حکمت والا سانوں کنیزاں دے، کہ کتیوں درست تے اوہ بڑی حکمت والا اے، دو حصیاں وچ مشتمل ہوندا اے: رب دے تے ساڈے خود دے علم۔ اتے، جدوں کہ بوبت ساریاں دا تعلق اے، جاییہڑا اک تقدیم کر دا اے اوہدے ولوں شامل ہوئے تے اگے دو جالیاندا اے، ایہہناں نوں پہچانا آسان نہیں اے" دیلون دے مطابق ایہہ آپ خود اوسی رب دا کوئی علم نہیں اے ایہدے بغیر علم تے دانش، لیکن اک خود (عام طور تے تے پوری دنیا) دا پتہ، کایہہ رب دا علم سب توں پہلاں ہونا ضروری اے۔ رب اتے جانیا جاندا اے ایہہ سب توں بہتر اے۔ تے پہلاں کسے نوں یا کسے ہور شے نوں 5۔ دیلون وی صحائف پرستی دے نال ایہہناں دی منظم الہیات شروع کر دیندا اے۔ ایہہدا نقطہ آغاز مکاشفہ دیتا گیا اے۔ ایہہہ صحائف پرست ویکھن لئی ناقدین اکثر ایہہہ دعویٰ کردا اے کہ ایہہہ بھیک سوال توں تھوڑا زیادہ اے کہ ایہہہ فرض کر لیا گیا کہ ثابت ہونا چاہیدا اے۔ کھاپسی ایمان لے آئے کہ

تے علمیات اکھواندا اے، ایہہہ ہی علم تے فایسی دا دعویٰ کرن والے موضوعات نوں کنٹرول کردا اے۔ 4

آرٹنیس آگسٹین، جان دیلون، گورڈن کلارک، تے ویسٹ منسٹر ایسمبلی سارے رب دے صحائف پرستی دے نال مطالعہ کردے سی تے ایہہدی تخلیق لئی اوہناں دے اجاییہڑے ہی نقطہ نظر شروع ہوئے، تے اوہ سارے ایمان لے آئے کہ کلام دے علم وچ سچے اصول لئی صحائف پرست ہی بنیادسی۔ مکاشفہ منحنی علم دا جیہڑے ہراے۔ ایسی تیکرتک کہ ایہہدے خاتمے توں پہلاں، کسے وی شخص دا علم اصولی مکاشفہ اتے منحصر سی۔ رب نے ایس معلومات نوں ایس ویلے ظاہر دیتا سی، تے ایہہدی موجدیہ دے وہ صورت حال وچ، گناہ ولوں ایہہدی شدت توں ودھاندا رہیا۔ جاییہڑی ایہہدے توں وی وڈھے مکاشفے دی لوڑ بنا گیا۔

مسیحی علمیات

سب توں پہلاں ایہہہ جاننا ضروری اے کہ ایہہہ اک ناقابل نبوت پہلا قاعدہ تے اصول یا نقطہ آغاز اے، یعنی، اک اکسیم جاییہدے توں سب کجھ نتیجہ اخذ ہو سکدا اے جیدے نال سارے فلسفے نوں (یا دنیاوی نقطہ نظر) شروع دیتا جا سکدے۔ اک مسلسل مسیحی دنیا دے بارے وچ صحائف پرستی دی شروع ہون والی گل ایہہہ اے کہ بائبل ہی حوصلہ افزائی والی، معصوم، تے رب دا لاخطا کلام اے، تے ایس حقیقت اتے کسے دی اجارہ داری نہیں اے (یوحنا 17 باب 17 آیت، 2 تمیتھیس 3 باب 6 آیت، 17 آیت، 1 تمیتھیس 6 باب 3 توں 5 آیت) اتے انے تے نویں عہد نامہ دی 66 کتاباں خود تصدیق تے خود توثیق کردیاں نیں۔ ایہہہ کتاب ساریاں کتاباں تے خیالاں اتے فیصلے وچ کھڑی ہوندی اے، تے ایہہدا کسے شخص یا چیز ولوں فیصلہ دیتا جائے گا۔ بائبل ہی رب دا کلام اے۔ ایہہہ سولہ سکرپچر دا بہتر اصول اے۔

5 جان کیلون، مسیحی مذاہب دا ادارہ، آتے 2 شماره، جان ٹی میکنیل، مدیر، فورڈ لیوس بیٹلزدا ترجمہ (فلڈیلفیا: ویسٹ منسٹر پریس، 1960) 1:1:1-3۔

4 گورڈن ایچ کلارک، "انسان رب نوں کیویں جاندا اے؟"، تثلیشی تجزیہ (جولائی/اگست 1989-1)

طرف توں کہا ("ایس نے دی وجہ توں) ریتوں اک بڑا ننیں دی قسم کھاتا ہوں سکتا اے، ایس نے اپنی ذات دی طرف توں قسم کھائی سی"۔ (6:13) صحیفوں وچ، وہاں سامنے، ممکن ننیں ہو سکتا نوئی فضیلت اصول توں نتیجہ اخذ دیا۔ انہوں نے، جیسا کہ دیلوئن سکھایا، ننیں تے خود تصدیق دی۔ انہوں نے لکھیا سی :

یقینا وہ ایتوں لوگ مذاق اڑاتے سی ایسی نے پاک روح جب وہ دریافت اے جس نے ایسی قائل ننیں کہ ان دی تحریروں رب دی طرف توں آ سکتے ننیں؟ ایسی نوں گارنٹی دیتا ہوں کہ کتاب اتر آئے پورے تے وی ساڈے آج دے دن تک برقرار اے کرسکدے ننیں؟۔۔۔ ایسی طرح کتاب دی سب توں بڑی دلیل ایہہ اے کہ انسان وچ رب ایس دے بارہ وچ گفتگو کردی توں عام طور اے حاصل اے۔ انبیائی نوں تے حوصلہ افزائی ان دی خواہش دی کسی وی چیز دا اے کہ ان دی جانب توں قرض حاصل جیسا کہ انہوں نے گل دی توں گھمنڈ نہ دیا کرو تے نہ ہی وہ منطقی دلائل اے رہنے والے ننیں۔ بلکہ وہ آگے بھگوان دی مقدس نام، کہ ایس دے ذریعے پوری دنیا نوں اطاعت وچ ایس دے لئے لایا جا سکتا اے۔ 7

ویسٹ منسٹر کانفیشن آف فیتھ (1:4) ایہہنوں انج بیان کردا اے :

مقدس کتاب، دی دلیل اے جس دے لئے ایس اے ایمان لائے تے اطاعت دی، دیا جانا چاہیدا اے کسی وی انسان یا چرچ دی گواہی اے انحصار کرتا اے ننیں، لیکن مکمل طور اے رب نے (جیہڑے حقیقت وچ ہی اے)، تو ایس وچ مصنف وسلم) تے ایس وجہ توں اتوں حاصل ہونا اے دیونکہ ایہہ ربا کلام اے۔

تے جیہڑے ناتھن ایڈورڈز نے تبصرہ دیا اے کہ ربا کلام ننیں کرتا "ویک مانگ دے بارے وچ ایس دے ثبوت دے لئے جانا، اتنا کجھ دے طور اے لگتا اے،

7 کیلون، ادارے 1: 7، 1: 4، 4 توں 5۔

حواصہ افزائی دیتی اوے، تے سچ سامنے آوے۔ ایسی دیس طراں کہہ سکدے آن کہ ایہہہ سچا ہون دا تے حوصلہ افزائی دا دعویٰ کردا اے، تے کرسکدے آن تے آکھو کہ ایسی ایس دعویٰ دی وجہ توں بائبل دی حوصلہ افزائی دیتی یا ایمان سچا ہو گیا؟ کایہہ ایسی پہلاں ثابت ننیں دیتا کہ بائبل رب دا کلام اے؟

ایہہ بالکل، ایس دیس، کہ ننیں بر دعویٰ درست ایہہہ ای اے،۔۔۔ اجیے کئی جھوٹیاں گواہیاں دین والے ننیں۔ اتے ایہہہ مشکل نال انکار دیتا جا سکدا ایہہہ کہ بائبل دا دعویٰ کردا ہووے رب دی حوصلہ افزائی دی گل (ویکھو یوحنا 10 باب 35 آیت؛ 2 تمیتھیس 3 باب 6 آیت، 2 پطرس 1 باب 20 تے 21 آیت) تے ایہہہ بوہت ایسی اے۔ ایہہہہ یقینا اک دا دعویٰ اے کہ بوہت کم تحریروں خود توں منسوب اے۔ ایس طراں، ایہہہنوں منایسب دور آکھنا کہ بائبل رب دا فرمان سی جے ایہہہہ ول مکاشفہ، یا شاید جے اوہ ایس موضوع اتے خاموش رہندے سی ایہہہہ ایہہہہ تردید کرن گے۔ اتے ایہہہہ اک بوہت ہی ممکنہ سین سب توں پہلاں تے سب توں ایسی وجہ دا اصرار اے کہ ایسی سمجھدے آن کہ بائبل وچ ہونا رب دی حوصلہ افزائی دی گل اے کہ ایہہہہ صرف دعویٰ کرن لئی اے۔ 6

دوجا، اشتہار تنقید دا جیہڑے اب ایہہہ اے کہ بر نظام نوں اک سے شروع ہونا چاہیدا اے۔ بغیر ایسا نوئی نظام مانگنا وی شروع کرسکدے۔ "سوال ویک مانگ رہی اے،" عبارت دی ایس کھلی یا وسیع معنوں وچ، عیسائیت دے اک ننیں اے۔ ایہہہ صورت حال اے جس وچ تمام فلسفے تے الوہی خود تلاش اے۔ اگر اک مسئلہ ثابت ہوتا اے کہ بائبل ربا فرمان اے سکتی اے، تو ایس تجیہڑے یزدا نقطہ آغاز ننیں ہوگا۔ نوئی وی کتاب توں پہلاں کجھ دیا جاوے گا۔ کتاب دے مطابق، تا ایسی وہاں رب دی اپنی ذات دے انکشاف دے علاوہ سچ دی نوئی زیادہ بخشے والا اے۔ جیسا کہ عبرانیوں دے مصنف دی

6 گورڈن ایچ کلارک دی "رب ادا ہتھوڑا" ویکھو: بائبل تے اوہدے تنقید نگار (جیفرسن، ٹرنٹی فاؤنڈیشن، 1982)، اتوں 23۔

اے ہونا ضروری اے۔ مسیحی دنیا دے بارے وچ (عیسائی عقلیت) وچ علم دی وجہ توں آتی اے (یعنی، منطق)، نہ دلیل (دے طور اتے پادریہ عقلیت وچ) توں۔ پاک عقلیت دے برعکس، بائبل مکاشفہ دی بنیاد اتے کھڑا اے۔ اکتی وچ کہا گیا جیسا کہ: "وچ ایس غرض توں سمجھ وچ یقین رکھتے نیں۔" 11

عام تے خاص مکاشفہ

بائبل سکھاتی اے کہ رب دونوں عمومی تے خصوصی مکاشفہ، جیہڑے امن دے نال راے نیں وچ خود انسان دی طرف مکاشفہ دی گئی اے۔ سابق ناظرین (سب لوگ) وچ جنرل تے مواد وچ محدود اے، خاص مکاشفہ، جیہڑے کہ اب صرف نے کتاب وچ پایا جاتا اے جبکہ زیادہ شائقین وچ محدود اے (وہ لوگ جیہڑے بائبل نوں پڑھیں) (تے مواد وچ زیادہ تفصیلی۔ ویسٹ منسٹر دے ایماندا بیان (1:1) بیان کرتا اے:

اگرچہ فطرت دی روشنی، تے تخلیق تے اتے ووڈنسا کام کرتا اے، ایسا کرتے نیں تو بہت دور دی خیر و بہلائی، رب دی حکمت، تے توانائی دی واضح طور اتے مردوں دے اکشمی چھوڑنے دے لئے وی ان دے حق وچ اے کہ علم دینے دے لئے کافی نیں نیں، تے ایساہوں، جیہڑے نجات دے لئے ضروری اے: لہذا ایس حلقہ دے اوقات وچ رب، راضی، تے گوتا کھوروں آداب وچ، اپنی، ظاہر کرتے ہو تے اعلان دیا کہ وہ اپنے ایس چرچ دی طرف جائیں گے نوں تے بہتر تحفظ تے حق دے دے بعد، تے شیطان دے بغض توں پاک دے خلاف دی کلیسیا دے مزید یقین اے کہ ایسٹبلشمنٹ تے سنون دے لئے تے دنیا دے، اک ہی مکمل دی طرف لکھنے دار تکاب کر دے جیہڑے کرتا اے کہ حضور کتاب سب توں زیادہ ضروری ہو،

11 آگسٹین، مسیحی کلیسیا کا نسینین تے پوسٹ نسینین باپ، شماره 3، فلپ شاف دے ولوں ترمیم شدہ (گرینڈ ریپڈز: ایرڈمنز پبلیکیشننگ کمپنی، 1988)، پاک تثلیث وچ (15: 2)؛ نورمین ایل گیسلروی ویکھو، مدیر، آگسٹین کیہ آکھدا اے (گرینڈ ریپڈز: بیکربک ہاؤس، 1982)، 14 توں 19۔

ایس وچ ہی سب توں زیادہ تے سب توں زیادہ منایسب ثبوت اے۔ "8 اک، اکسیم دے طور اتے اے تو، رب دے خاص کتاب نوں قبول کرن، یا نوں ہی ممکن علم وچ تمام ضروری اے۔ کلارک، دے الفاظ وچ "فوری طور اتے گل، دونوں صحائف پرستی تے الہیات۔۔۔ اتے چھوئے توں مکاشفہ دے ذریعہ توں رب دوسرے وار جانے دے ناممکن اے۔۔۔ یا تو مکاشفہ دے اک اکسیم دے طور اتے قبول نئیں دیا جاوے گا یا ریدانوں ہی علم نئیں وچ تمام اے۔" 9

ایس دے علاوہ عیسائی صحائف پرستی وچ، وہاں دے ایمان (مکاشفہ) تے عقل (منطق) دے درمیان نوں ہی اے۔ ایہہ دونوں ہاتھ وچ ہاتھ ڈال کر جانے دے لئے اتوں یسوع مسیح، ایس دی علامات (لوگو، جیہڑے سچ توں پتہ چلتا اے۔ عیسائیت منایسب اے، دیونکہ مسیح اپنی منطق اے، 10 دلیل، تے اوتار رب دی حکمت (یوحنا 1 باب آیت، 1 کرنسیوں 1 باب 24، 30 آیت، کلیسیوں 2 باب 3 آیت)۔ رب دی تصویر دی وجہ توں ہونے دی وجہ توں انسان کر سکتا اے، وہ، منطقی طور اتے لگتا اے کہ رب نے اتوں ایس فطری صلاحیت دی اے کر سکتے نیں۔

ایہہ رب دے عطا کرنے دی صلاحیت مردوں نوں کتاب وچ مکاشفہ نوں سمجھنے دی اجازت دیتا اے۔ ایہہ کجھ یقین کرنے دے لئے ضروری اے، کسی دی اکسیم نقطہ آغاز دے طور اتے، تاکہ کجھ وی سمجھ وچ۔ کرنے دے لئے منایسب طریقے توں دی وجہ توں، اک اک دی بنیاد اتے جیہڑے سب اتے مبنی

8 جوناتھن ایڈورڈز، جوناتھن ایڈورڈز دا کم، ایڈورڈ بکمین ولوں دوہرائی تے اصلاح کیتی گئی (کارلیسل: سچائی دا اشتہار ٹرسٹ، 1984)، 1: 293۔

9 گورڈن ایچ کلارک، مسیحی فلسفے دا تعارف (جیفرسن: ٹرنٹی فاؤنڈیشن، 1968، 1993)، 60؛ ہن مسیحی فلسفے وچ شامل کیتا گیا اے 299 توں 300، تے کلارک تے اوپدے تنقید نگار، 53 تے 54۔

10 انگریزی دا لفظ منطق یونانی لفظ لوگوس توں اخذ کیتا گیا اے۔

زیادہ ظاہر اے کہ بائبل دے رب نے 12 اک تے خاص مکاشفہ دی "چشمی" دے بغیر صرف سچ۔ 12 دے باوجہ پڑے دے، اے کرنے دے لئے کافی اے، دلائل دی سب بیکار گلیں۔ اک رب ثابت کرنے دی نوں شش نینں کرنی چاہیدا اے، انہوں نے تمام ثبوت دے لئے ضروری بنیاد اے۔ 13

چونکہ تمام علم دے ذریعے آنا چاہیئے (جیہڑے یا تو سچ اے یا جھوٹ نینں) دیونکہ مخلوق دے نال گل چیت وچ ہوش نینں حاصل ہوتی نیں، علم احساس دی طرف توں نینں دیا جا سکتا اے پہنچایا۔ بلکہ جیسا کہ اواتے بتایا گیا اے، حواسد باظہار انسان دے ذہن دانشور انترجشسین نوں حوصلہ افزائی کرنا، رب دی دی گئی فطری خیالات یاد کرنا چاہتے نیں کہ انسان نے پہلاں ہی دے حامل نیں۔ گورڈن کلارک کاغذ اک ٹکڑا جس اتے پوشیدہ سیاہی وچ اک پیغام لکھیا گیا اے دی مثال سی۔ اخبار (مثال دے، دماغ (خالی نظر آتے نیں، لیکن حقیقت وچ ایسا نینں اے شاید۔ تجربے دی گرمی دماغ اتے جیدا اطلاق ہوتا اے) دے طور اتے جب گرمی نے اخبار اتے اطلاق ہوتا اے (پیغام ظاہر ہو جاتا اے۔ انسانی علم تو، ممکن ہی دی وجہ توں رب نے بعض قدرتی خیالات دے نال انسان نوں عطا فرمایا اے۔ 14

صحائف پرستی دے عیسائی دیکھنے دے علامات نظریے وچ ایس دی جڑاے۔ 15 جان

12 کلارک، مسیحی فلسفے دا تعارف، 61 توں 62 (مسیحی فلسفہ، 300 توں 301؛ کلارک تے اوبدے تنقید نگار، 54 توں 55)؛ جوناتھن ایڈورڈز، جوناتھن ایڈورڈز دا کم، شمارہ 6، ویل ایس ای اینڈرسن دے ولوں ترمیم شدہ، سائنسی تے فلسفی تحریراں (نواں آسمان، کونیکٹکٹ: بیل یونیورسٹی پریس، 1980)، 368، 361، 346۔ ایڈورڈز نے ایس ادراکی سوچ (یا خیال) دا حوالہ "پرمسرت خیالات" دے طور تے کیتا۔ 13 کیلون، ادارے 1: 6۔ 14 گورڈن ایچ کلارک، مذاہب، مکاشفہ تے سبب (ہوبس، نیو میکسیکو: ٹرنٹی فاؤنڈیشن، [1961]، 1995)، 142 توں 143۔ 15 رولڈ ایچ ناش، رب کا کلام تے انسان کی سوچ (گریڈ ریڈرز: زونڈروین پبلشنگ ہاؤس، 1982)، 59 توں 69۔

رب ظاہر اے دے ان دے سابق طریقوں دی طرف ایس دے گے تے ان دی قوم دیا جا رہا اے اب رہ گیا۔

جیسا کہ عام مکاشفہ دے طور اتے کافی سارے لوگوں دے لئے رب دی طرف مکاشفہ کرتے، معذرت دے بغیر ان دی جارہی اے، ایہہ ناکافی اے، جیسا کہ بیاندا کہنا اے، "رب دی اے کہ جان آگے نکلا ہوا حصہ دینے دے لئے، تے ایس دے گا، جیہڑے ضروری دی طرف نجات۔۔۔ جیہڑے کرتا اے گناہ انسان پاک صحیفے سب توں زیادہ ضروری اے کہ رب دے کلام، یعنی، خاص مکاشفہ دی اصولی حق دے بغیر۔ ہو، "نوئی آواز تے رب دی بچت دے علم وچ آنے دے لئے قابل نینں اے۔ خصوصی مکاشفہ دی ضرورت عام مکاشفہ دی کمی اتے مبنی اے۔ ایس دی محدود نوعیت دی وجہ توں، تو، جنرل مکاشفہ ایسیبیشہ خاص مکاشفہ دی روشنی وچ ہونا لازمی اے تشریح دی جاوے۔ ایہہ سچ سی ایہہاں تک کہ انسان دے خاتمے توں پہلاں (پیدائش 3 باب)، لیکن ایس توں وی زیادہ ایس دے بعد، دیونکہ کائنات دے غیر معمولی ہونے دی حالت وچ اے (پیدائش 3 باب 14 تا 19 آیات؛ رومیوں 8 باب 19 تا 25 آیات)۔ ایسی طرح، رب تے ایس دی مخلوقدا علم ہی کتاب توں دیا جا سکتا لی گئی اے۔

بائبل سکھاتی اے، جیسا کہ جان دیلوئن، جیہڑے رب دے روح خود دی اک قدرتی خیال اتے تیار وپت اے تمام لوگوں وچ اک، جس اصولی تے اے نے بیان دیا۔ ایہہ وی حقیقت اے کہ تمام لوگوں نوں رب دی تصویر وچ پیدا کر اے نیں دی وجہ توں اے۔ جب انسان رب دی تخلیق دی، جیہڑے ایس دی شاندا اظہار قدرت، رب دی تصویر دے طور اتے تے حکمت عطا دی، یار، دے نال، مجبور دیا سی، کجھ سمجھ وچ، نوں "رب لگتا اے۔" اے جس وچ دکھائی تخلیق ہی مصالحت نینں اے "علم" توں انسان (دے طور اتے سیمس دے صحائف پرستی)، دی ظاہری کائنات دے لئے آگے نینں بیان فرمائی اے۔ بلکہ ایہہ دانشور انترجشسین (یا یاد)، جیہڑے اک دیا جا رہا اے منطقی طور اتے دی ملدیت، رب دے بارے وچ اصولی معلومات تے ایس دی تخلیق ایس اے فوری طور اتے انسان دے ہوش اتے متاثر معلومات وچ پہلاں توں ہی اے انسان دے ذہن کرتا، تے ایہہ زیادہ توں

ایستعمال توں انسانوں نوں پیدا دیا مرد دی تصویر رب دی، عہدیداران نیں۔ وجہ (منطق) تے علم دے اصولوں علامات دے ذریعے لوگوں دے لئے نیں، رب دی طرف توں دی گئی اے۔ ایسی طرح، جب انسان حقیقتداپتہ، وہ کجھ جانتا ہوں جیہڑے رب دے دل وچ موجیہڑے دے، انہوں نے حق دی نمائندگی نہ صرف کرتے نیں۔

حقیقت، یعنی دے خط و کتابت اصولدا انکار کرتا اے کہ انسان دے ذہن وچ صرف سچ دی نمائندگی، تے نہ حق ہی اے۔ وہی سچ اے کہ انسان دے دل وچ موجیہڑے دے رب دے ذہن وچ پہلاں توں موجیہڑے دے اے: بلکہ، اک عیسائی صحائف پرستی سچ دی اصول، جسدا کہنا اے کہ جیہڑے شخص اے اصل حقیقت دیا اے وچ ٹھہرا دیتا اے۔ جیسا کہ گورڈن کلارک نے بیان دیا: "حقیقت پسندیدا خیال اے کہ انسان دے ذہن اصل وچ سچ دے حامل اے۔ نمائندہ واد - ٹھہرا دے تو ایس دے دماغ صرف اک تصویر اے، اک تصویر، اک نمائندگی، حقیقتدا قاپس اے، لیکن دیا سچ ہی نہیں اے" 18

اک عیسائیدا صحائف پرستیدا کہنا اے کہ اک تجیہڑے یز درست اے دیونکہ رب خیال اے کہ ایہہ سچ ہو۔ ایس دے سامنے، جب آدمی سچ، دیا وہ نال جانتا اے کہ جیہڑے رب جانتا اے جانتا اے۔ اپنے علم توں رب دے علم توں موافق اے اگر ایسی حقیقتداپتہ کرنے جارے نیں چا پیدا اے۔ اصول وچ، دماغ تے مشہور اعتراض اک نظام، اک ایسا نظام اے جس وچ تمام حصوں حتمی معاہدے وچ نیں دونوں داحصہ نیں، دیونکہ وہ رب دے دماغ وچ پائے جاتے نیں۔ چونکہ رب سروشتہ اے، سب نوں سچ جاننے دے، اگر انسان نوں حقیقتداپتہ چل رہا اے وہ جانتے نیں، دیا رب جانتا ہوگا۔

دی انجیل دے مطابق یسوع مسیح نے علامات نیں (1:1 تا 3) صحائف پرست علامات (9: آتے 14) تے علامات (1: 4، 12 آتے 13، 14:16) انہوں نے دنیا دا خالق اے، تمام انسانی جان وادی دے ذریعہ، تے نجاتدا ایسوات اے۔ صحائف پرست علامات (لوگو)، جیہڑے کہ موجیہڑے دے تحقیقدا مرکز اے ایس طرح کہ مسیح نے "صحیح روشنی جس توں بر شخص دنیا وچ آنے توں اے" (1:9)۔ علاوہ علامات لوگو، ایس توں "باطنی ایستاد،" علم ممکن نہیں ہوگا۔

وضاحتدا اک طریقہ ایہہ اے کہ ایہہ سب سچ دی رقم کل رب دے ذہن وچ موجیہڑے دے اے: "بیشک ایس وچ (رب) ایسی ربتے نیں تے اقدام اے تے ساڈی دیا جاربا اے" (اعمال 17 باب 28 آیت) کجھ ربداد دماغ دے باہر موجیہڑے دے اے۔ ایہہ الفاظ "سروشتہ" تے "سروو پاپی۔" اگر انسان نوں حقیقتداپتہ چل رہا اے کا مطلب دیا اے، وہ رب دی یاد وچ دائمی پتہ چل گیا ہوگا۔ جیسا کہ جیہڑے ناتھن ایڈورڈز نے کہا، "دیونکہ بر حق دے ذہن وچ اے،" تے ایس دے بعد اگر ایسی حقیقتداپتہ کرنے جارے نیں وہاں "رب دے خیالات دے نال مستقل مزاجی تے اپنے خیالاتدا معاہدہ ہوگا" رب دے حق وچ ہی اے 16 ان اصولی سچ وچ توں کجھ رب دی طرف توں مرکزی خیال توں انسان وچ سماوج نیں۔ تے جب انسان نوں تخلیق دے نال یا کتاب، آسمانی ایساتدہ، علامات، دے الفاظ پڑھتا اے دماغ نوں اتنا اے کہ ہوش وچ آپوشیدہ سیاہی جیتوں، ایہہ ممکن اے دیونکہ انسان دے ذہن دی علامات لوگو، جیہڑے اتوں رب دی یاد وچ دائمی نوں سمجھنے دے دماغ دی طرف توں اے۔ ایہہ انسان دی محنت یا سرگرمی دے بارے وچ نہیں آتا اے، لیکن رب اے، جیہڑے حق توں پتہ چلتا اے دی طرف توں۔ 17 رب منطقی دماغ ایس نے سوچا دے ایس دی ذات دی طرح ہی قوانین دے

18 رولڈ ایچ ناش، مدیر، گورڈن ایچ کلارک دافلسفہ (فلڈیلینیا: پریسبٹیرین تے ریفورمڈ پبلشنگ کمپنی، 1968)، 440؛ کلارک تے اوپدے تنقید نگاروں وچ دوبارہ شائع ہوئی (یونائیٹیکو، ٹی این: ٹرنٹی فاؤنڈیشن، 2009)، 209۔

16 ایڈورڈس، سائنسی تے فلسفی تحریراں، 340 توں 342۔
17 گورڈن ایچ کلارک دی جونی لوگوس ویکھو (جیفرسن، مرلینڈ: ٹرنٹی فاؤنڈیشن، 1972، 1989)۔

جہاں رب بیشک تے ایس دے کام توں ایسی توں بیان دیا اے۔ 19

جیسا کہ ویسٹ منسٹر اعتراف دی طرف توں سکھایا (14:1)، "ایمان دے فضل توں، جس دے ذریعے منتخب اپنی جانوں دی بچت دے لئے ایمان فعال نیں مسیح دی ان دے دلوں وچ روحد اکام اے، تے عام طور اتے ایس فرمان دی وزارت دی طرف توں گلے: دی طرف توں وی جس وچ، تے ایس دی طرف تے نماز دی انتظامیہ، ایس وچ اضافہ تے مضبوط اے" ربا ایہہ کام ایسی نے پاک روح دے اندر دی گواہی دے طور اتے حوالہ دیا جاتا اے۔ ایہہ روحد "فوری" کام دی طرف توں تے ایسا اعلان دیا لفظ دے نال، اے، جس وچ انہوں نے نو منتخب گنہگار دی دل وچ اعتقاد پیدا کرتا اے۔

جیسا کہ بیاندا کہنا اے، کہ روحد انتخاب گنہگار وچ (عموما) نیں کرتا ایس فرمان دے سوا کام۔ گمشدہ مجرموں نوں مسیح دی سننے دی ضرورت اے۔ ایس دے سامنے، ایہہ رب دی ساری ودیل سکھانے دے لیے، وچ انجیل دی تشہیر کرنا، تے دے کام کرنے دے لئے چرچ دی ذمہ داری اے۔ ایہہ عیسائی فرائض نیں۔ لیکن رب دے روح ہی ایمان پیدا کرتا اے۔ جیسا کہ وچ پولس نے بیان اکر نیسوں 3 باب 6 آیت "وچ نے لگایا، اپلوس سیراب دیا جاتا اے، لیکن رب دی ترقی دی۔" مجرم، رب دے روح دی نوئی خاص کام دے بغیر، دے تحت کھڑے پیغام دی تبلیغ کرسکدے نیں۔ ایس حقیقت نوں سمجھنے تے ایس نے حقیقت مومن وچ فرق ہوتا اے۔ بعض غر مومنوں بائبل کجھ عیسائیوں توں بہتر سمجھتے نیں۔

علمیات تے عقیدہء نجات

کہ عقیدہء نجات سکھاتا) اہل کتاب دے اصول (صحائف پرستی دی اک شاخ اے۔ ایہہ مابعد الطبیعیات دی اک شاخ نیں اے،

19 کیلون، ادارے 1:3:6:1:1:7 اتوں 7۔

ایس دے علاوہ، کہ جنرل مکاشفہ) نال خاص مکاشفہ جسدارب نے سب توں پہلاں آدم نوں دیا سی دی جلد توں جلد دی تعلیمات دے نال) انسانوں دے بنیادی مذہبیت تے بہت توں نام نہاد مذاہب جیہڑے ایس وقت موجیہڑے د دی وجہ توں اے۔ مسئلہ ایہہ اے کہ گر انسان، جیہڑے کل درچار تا دی اخلاقی حالت وچ اب اے (رومیوں 3 باب 10 تا 18 آیات؛ 8 باب 7 تے 18 آیت)، رب دے بارے وچ حقیقت جیہڑے ایس نے دے حامل نیں دبا لیتا اے۔ پھرو، ایہہ علم ان دی ذمہ داری دی بنیاد اک حصہ اے، تے وہ اکشمی اے (رومیوں 1 باب 18 تا 21 آیات)۔ انسان مجرم اے پہلاں رب نے جنرل مکاشفہ اے کہ وہ دے حامل نیں تے سڑکنا اتے ایس ہونے دی وجہ توں۔ لیکن ایس دے باوجیہڑے د ایس مکاشفہ دے خاص مکاشفہ توں زیادہ عام اے، تے انسان نوں مجرم بنانے دے لئے کافی اے، کافی اے، نہ اتوں نجاتدار ایستہ دکھانے دے لیے: یسوع مسیح۔ ایس طرح دی معلومات نوں کتاب وچ ہی دی جاتی اے (خاص مکاشفہ)۔ جنرل مکاشفہ دے خالق دے طور اتے رب توں پتہ چلتا اے، خاص کتاب ایس دے نجات دہندہ دے طور اتے پتہ چلتا اے۔ دیلوئن نے لکھیا:

کتاب، اپ رب دی دوسری صورت وچ الجھن دے علم اجتماع وچ ساڈے ذہنوں [یعنی، قدرتی علم]، ساڈے منتشر کرنے دے بعد واضح طور اتے ہوچ ہی رب ظاہر کرتا اے۔ ایہہ ایس لئے اک خاص تحفہ اے (خاص مکاشفہ)، جہاں رب دی، چرچ دی تعلیم دے لئے، نہ صرف خاموش ایسا تذہدا ایستعمال کرتا اے بلکہ ایس دی سب توں زیادہ مقدس ہونٹ کھل جاتا اے۔ نہ صرف انہوں نے اک رب اتے دیکھنے دے لئے منتخب سکھانا ہوتا اے، لیکن وچ وی ایس نوں رب دے طور اتے خود نوں ظاہر کرتا اے جن اتے وہ دیکھو۔۔۔ وچ کر راے نیں۔ رب توں جتوں چاہتا اے مفید ہدایات دینے دے لئے خوشی سب ان لوگوں دے لئے (ایہہ) دی مدد فرا ایسی دی اے، دیونکہ وہ اے کہ ایس دی مثال ایس کائنات دایسب توں خوبصورت شکل اتے موثر ثابت ہو سکتی۔۔۔ ایسی، وچ نے کہا، آچا پیدا اے فرمان اے،

دیونکہ گناہدا اک میٹا جسمانی مسئلہ نہیں اے تے مردوں نہیں جب وہ (پچ کر رے نہیں۔ نہ تو ایہہ اخلاقیات دی اک شاخ اے، دے لئے لوگ خود اپنی ہی کام کرتا اے یا طرز عمل دی طرف توں محفوظ نہیں۔ بلکہ، نجاتدا افضل ہی دے نال اے، ایمان دے ذریعے ہی (یعنی حقیقت وچ ایمان دے ذریعے دے طور اتے ایسا کلمہ اے وچ رب دے روح دی طرف توں نازل کردہ)، ہی مسیح وچ (رومیوں 1 باب 6 آتے 17 آیت)۔ تے ایہہ اہل کتاب ربا تحفہ اے (افسیوں 2 باب 8 تا 10 آیت)۔ مغرب دے گرجا دے نال معاہدے وچ ایوان دی، ایس دے مکمل طور اتے نجات صحائف پرستی دے نال دیا کرنا اے۔ نہ صرف اک حقیقت مومن دے ذریعے جائز اے، اک ایہہ وی سچ جاننے دے دی طرف توں حرمت والا اے۔ یوحنا 17 باب 17 آیت وچ ایسی مسیح دے الفاظ پڑھتے نیں: "آپ سچ دی طرف توں انہیں پاک صاف کر دے۔ آپدا فرمان حق اے،" تے 2 تھسلیندیوں 2 باب 13 آیت وچ رسول کہتا اے: "لیکن ایسی ربا شکر ادا کرنا ایسی شہہ ہی رے نہیں آپ دے لئے آپ دے رب دی طرف توں محبوب، دیونکہ رب دے آغاز دی طرف توں حق وچ روح دے ذریعے پویتر یقرن تے ایمان دے ذریعے توں نجات دے لئے آپ نوں منتخب دیا اے بھائی۔"

مکاشفہ تے مدافعات

اک صحائف پرست دنیا دے بارے وچ سیمس تے ایس دے جدید پیروکاروں دے قدرتی الہیات، دے نال نال مذہبی آزاد تے دے قدرتی الہیات نوں جھٹلا دے۔ ایہہ ایس لئے اے، وہ دی اک نوں دیکھنے دے لئے نہ رودے رکھو کرتا اے۔ بلکہ تخلیق دے نال شروع، رب دے وجیہڑے دے لئے دلیل توں، تے ایس دے بعد کتاب دی وشوسنییتا دے لئے، ایسی نے کتاب توں شروع ہونا چاہیدا اے۔ 20

20 ایس حوالے نال مزید، ویکھو روبرٹ ایل ریمنڈ، ایمان لیان لئی ایمانی وجوہات (روز شائیر، گریٹ برٹن: کرسچن فوکس پبلکیشنز، 2008)۔

گورڈن کلارک، قدرتی الہیات دی اک صحائف پرست تنقید حقیقت ایہہ اے کہ ایہہ اک تخبووادی طریقہ کار اتے مبنی اے توں شروع ہوتی اے دے مطابق۔ ایسی نے باضابطہ طور اتے قابل کائنات دی اک آخباخت امتحان توں بائبل دے رب دے نتیجہ نکالنا نہیں نیں۔ 21 علم حسی تجربے توں نہیں دیا جا سکتا لی گئی اے۔ تخبوواد ہوچ دنیا دے خالق دے بارے وچ نہیں جان آگے نکلا ہوا حصہ توں ایس دے بارے وچ دنیا نوں ہی کرسکدے نیں دے نال فرا ایسی کرتا اے۔

ایس موضوع تے ڈاکٹر کلارک نے تحریر کیتا:

اک غور دیا حوصلہ افزائی پال ارسطو دے بارے وچ سوچا "رب دے وجیہڑے دے لئے دلیل دی۔۔۔ شاید۔ سیمس منعقد دی اے کہ پال ارسطو توں صحیح سیمس "کا اعلان دیا۔ موجیہڑے دہ پیرا گراف توں (1 کرنسیوں 1 باب 18 تا 25 آیات) اک خیال اے کہ پولس نے ایہہ بیکار سمجھا جاوے گا۔

وچ توجہاں تک پولس دی "دے الفاظ نوں ارسطو لاگو دیا جا سکتا، (1 کرنسیوں) 3 باب 20 آیت ایہہاں تک کہ رب دے بارے وچ فلسفیانہ قیاس آرائی۔۔۔ دا واضح انکار دیا جاوے گا۔ عیسائی - لہذا اچھا نام نہاد دے تعلیمی نرتکتا توں انہوں نے ثابت کر رب "دے وجیہڑے دے لئے تے مشاہداتی جائزہ دی بنیاد اتے ایس نوعیت دی وضاحت کرنے دی نوں شش توں باز آ جاوے گا" قدرتی الہیات"۔ 22

رب "دے وجیہڑے دے لئے روایتی" دلائل "دی سب غلط نیں، وہ منطقی نیں۔ جیسا کہ ڈیوڈ بیوم نے کہا، ایہہ منطقی طور اتے اک محدود دنیا دے خالق لامحدود ہونے دے لئے اے، ضروری نہیں اے۔ ہر نوں ہی وجیہڑے وی ضروری بیوم دے

21 کلارک، رب دا ہتھوڑا، 66۔

22 گورڈن ایچ کلارک، پہلا کرنٹھیوں (جیفرسن، مرلینڈ: ٹرنٹی فاؤنڈیشن، [1975]، 1991)، 52۔

اک دوسرے دے روایتی "ثبوت" وچ دیکھا غلطی ایہہ اے کہ وصول کنندہ نتائج وضاحتی دے احاطے توں کوئی نہیں ہو سکتا آپہنچی۔ گورڈن کلارک نے لکھیا:

قدرتی قانون دے اصول اک بڑی منطقی غلطی دی مرتکب ہو تو ایس وضاحتی دے احاطے توں اک وصول کنندہ نتیجہ اتے نتیجہ نکالنا دی نون شش کرتا اے۔ اتوں نوئی فرق نہیں پڑتا احتیاط توں کس طرح یا کس طرح اک بیان جیہڑے لوگ کرتے نیں، یا جیہڑے فطرت دی شرائط نیں، یا کس طرح قدرتی خواہشات دی تقریب وچ، اک منطقی نتیجہ اے کہ ایس اے اے یا نیں ناممکن اے جیہڑے لوگوں نوں کرنا چاہیئے۔ مراد کوئی نہیں چاہیئے اے۔ ایہہ تنقید تمام آخبات اصولوں اتے لاگو ہوتا اے۔ 26

ایس دے علاوہ، اگر ایس طرح دی سیمس دے طور اتے "پانچ طریقے"، "رب دے جیہڑے د ثابت ہو سکتا اے مختلف دلائل، وہ بائبل دی ایستیتا ثابت ہوگا۔ اک اگر پانچ ثبوت ایسی رب ثابت دیتوں معلوم کر سکتی سی؟ ایہہ دیوں نیں دو، تین، ہو سکتا اے، چار یا پانچ ایتوں معبود بنا لوں اصل وچ، اگر دلائل درست کرے راے نیں، ایہہ مسیح - گرا دیتے سی، ایہہ ثابت کرنے دے لئے کرے گا تو کجھ وی، اک کافر دیوتا نیں، عیسائی رب دے جیہڑے د۔ خوش قسمتی توں، جس دے ثبوت درست نیں اے۔ 27

اک قدرتی الہیات دے ذریعے کتاب دے رب ثابت نیں کر سکتے۔ نہ ہی اک کتاب ردا فرمان ثابت ہو سکتا اے۔ صحائف پرست دے لیے، رب دے فرمان اکسیم نقطہ آغاز اے۔ ایہہ اے، ایہہ خود توثیق تے خود واضح اے۔، وچ اے تاکہ سمجھنے دی یقین "اکتی، اے" ایسیارا اپنا وی ہونا چاہیدا اے۔

26 گورڈن ایچ کلارک، اخلاقیات تے سیاسیات اتے مضمون جان ڈبلیوروبنسن دے ولوں ترمیم شدہ (جیفرسن، مرلینڈ: ٹرنٹی فاؤنڈیشن، 1992)، 102۔
27 کلارک، رب دا ہتھوڑا، 87 تا 89۔

مطابق اے، ایہہ اے کہ خالق نوں کم توں کم اے جیہڑے ایس نے پیدا دی طرح بہت اچھا ہو گا۔ صرف ایہہ ہی نیں، بلکہ ثابت نیں ہو سکتی مشاہدہ اے، ایہہ ساڈے ترتیب دے سکتے نیں، لیکن کوئی۔

23

نہ تے ڈیسکارٹیس آواز دی (غیر تخبووادی) دلیل اے۔ ایہہ دلیل، کلارک نے کہا، بنیادی طور اتے زور دیا اے کہ "رب، تعریف دی طرف توں اے، تو دیا جاریا اے جیہڑے تمام دے حامل نیں، و جیہڑے دو کمال اے، لہذا رب موجیہڑے د اے۔" 24 ایس دلیل دے نال کئی مسائل نیں۔ پہلاں، ایس نے کہا کہ انصاف دے طور اتے ڈیسکارٹیس دی طرف توں کہا رسمی طور اتے صحیح اے دیا جاوے۔ مسئلہ ایہہ دلیل دے طور اتے نال نیں اے، لیکن ایس دی شرائط دے نال۔ و جیہڑے د، مثال دے طور اتے، اک خصوصیت اے کہ رعایت دے بغیر بر چیز اتے لاگو ہوتا اے۔ ممالک - موجیہڑے د؛ خواب موجیہڑے د موجیہڑے د نیں۔ سوال ایہہ نیں اے کہ کجھ موجیہڑے د اے یا نیں، سوال ایہہ اے کہ ایہہ دیا اے کہ موجیہڑے د اے۔ 25 ایہہ ہی وجہ اے کہ ویسٹ منسٹر ایسمبلیدا سوال جس طرح توں ایہہ چھوٹا وچ پایا جاتا اے پوچھا (سوال 4): "دیا رب اے؟" دے بجاوے "نوئی معبود اے؟" اگر ترک دیا لفظ "رب" بائبل وچ مطلب اے، تو ایہہ مفید ہو سکتا اے دے اک کھول رہا اے دے طور اتے سمجھا جاتا اے۔ لیکن ایہہ اضافی - رب نوں بائبل توں کجھ دی طرف توں اک دلیل نیں اے۔ رب دی تعریف مل وچ دلیل کتاب توں وچ ایسمگل کر تمکاشفہد شامل عناصر شامل نیں۔

23 گورڈن ایچ کلارک، تھیلز ٹو ڈیوٹی (یونائیکو، ٹینیسی: ٹرنٹی فاؤنڈیشن، [1957]، 2000)، 299 توں 308؛ گورڈن ایچ کلارک تے اوریلٹیس آگسٹین، خداوند سچائی دے رب تے معلم دے متعلق (ہویس، نیو میکسیکو: ٹرنٹی فاؤنڈیشن، 1994)، 24۔

24 گورڈن ایچ کلارک، تعلیم دے متعلق مسیحی فلسفہ (جیفرسن، مرلینڈ: ٹرنٹی فاؤنڈیشن، [1946]، 1988)، 31۔
25 کلارک، تن قسم دے مذہبی فلسفے، 33 توں 44۔

موسی دے وقت توں پہلاں اک توریتدا ایساں توں زیادہ اوجیہڑے د تحریر۔ پھرو، ایہہ حقیقت اے کہ بائبل دی ان گلوں اتے درست ننیں "ثابت" اے کہ ایس غلطی دے بغیر اے۔ ظاہر اے وہاں بائبل وچ بہت توں تاریخی دعوے کہ ایسی نوں چیک کرن تے نہ کوی نوں چیک کر سدین گے سکتے نیں۔ جیہڑے امید اے کہ سکتے دی تصدیق (آثار قدیمہ دما مطلب اے تے تاریخی تحقیق دی طرف توں) دعوے کہ یلیجری پانی دے پینے دے لئے ربکا توں پوچھا، تے ایہہ کہ ربکا ایس دے وی اونٹ دے لئے پانی وچ لوٹ گئے؟ 28

جان دیلوئن، وی، مختلف شواہد نیں کہ ایسی اتے دستیاب نیں دے دے بارے وچ کہا: مذہبی یا اخلاقی دلیل اے،، عام فضل توں تبادلهی خیال کر، تے انسان دی جسمانی ڈیزائن توں تبادلهی خیال کر۔ پھر کہا، مصلح، کتاب دی طرف، ان دلائل بے گل۔ 29 انہوں نے لکھیا سی: "ایماندا ثبوت ہورب (یعنی، ایس دے کلام) دے منہ ہی ہوگا [اتے مانگی]۔ اگر ایسی امور جیہڑے تشویش لوگوں دے بارے وچ جھگڑا کرتے نیں، تو انسانی وجیہڑے بات دی جگہ نیں لے؛ لیکن ایمان دے اصول، رب دی ہی دلیل دے دور ہوگا وچ، تے ایسی ایس اتے منحصر ہوگا"۔ 30

ایتوں کئی ثبوت نیں، دونوں داخلی 31 تے بیرونی، کہ بائبل اے رب "انسان دے لئے معصوم مکاشفہ دی۔ لیکن علاوہ ایسی نے پاک روح دے اندرونی شہادت توں، ان دے دلائل نتیجہ نیں۔ بائبل ہی ہوچ بتاتا اے دیوں کہ ایسی ایمان لے آئے ایہہ ربدافرمان اے: رب نے روح انتخاب دے ذہن وچ ایس عقیدہ دی پیداوار، انہوں نے

ایہہ اے کہ وہاں بہت توں دلائل نیں جیہڑے کھلی کھلی بائبل ربداکلام ننیں دیا جاوے گا نہ کہنا، وہاں بہت توں ایتوں شواہد نیں۔ لیکن ثبوت ننیں اے "ثابت" نے کتاب نوں حق دے لئے۔ جیسا کہ ایمان دے ویسٹ منسٹر اعتراف وچ سکھایا (4:1 اتے 5):

پاک کتاب دی دلیل، جس دے لئے ایس اتے ایمان لائے تے اطاعت دی، دیا جانا چاہیدا اے کسی وی انسان یا چرچ دی گواہی اتے انحصار کرتا اے ننیں، لیکن مکمل طور اتے رب نے (جیہڑے حقیقت وچ ہی اے)، تو ایس وچ مصنف تے ایس وجہ توں اتوں حاصل ہونا اے، دیونکہ ایہہ ربداکلام اے۔

ایسی نے تے ہو گیا اے کہ حضور کتابدا اک اعلیٰ تے کابل احترام نوں چرچ دی شہادت دی طرف توں حوصلہ افزائی دی۔ تے ایس معاملے دی، ایس نظریے دی افادیت دے سائل دی عظمت، تمام حصوں دی منظوری، ساری دی گنجائش (جیہڑے رب دے لئے ساری عزت دینے دے لئے اے)، مکمل دریافت ایس شخص دی "اک ہی رایستہ دے اے پہنچے، بہت توں دوسرے مثال - مہودی، تے پورے کمال دی قدر، دلائل دے ذریعے ایس کثرت توں ثبوت خود ربدافرمان توں کرتا اے: اب تک دے باوجیہڑے د، ساڈے مکمل قائل کرنے تے معصوم سچ دی ضمانت، تے الوہی حاکمیتدا ایس نوں، ایسی نے پاک روح گواہی دینے والے دی طرف توں تے ساڈے دلوں وچ ایہہ اے نال باطنی کام دی طرف توں اے۔

تے گورڈن کلاک دے الفاظ وچ:

وہاں ہو سکتا اے کہ کئی، بائبل وچ (اک) ہزار تاریخی دعوے۔ خوش قسمتی توں، ان وچ توں بہت توں کہ جدیدیت نے کہا سی غلطی اب حقیقی طور اتے جانا جاتا اے۔ مثال دے طور اتے نے کہا کہ ہتی قوم کوی وجیہڑے د ہی ننیں۔ آج میوزیم وچ مزید ہتی کتابیں توں وہ وچ ترجمہ کرنے دا وقت اے۔ نے کہا کہ موسی نے ننیں ہو سکتا سی لکھیا، دیونکہ لکھ دیا گیا سی ایس دن وچ نے اوی تک ننیں بہتان باندھتا اے۔ ٹھیک اے،

28 پریسبیٹیرینز کیہ ایمان رکھتے نیں؟، 17۔

29 کیلون، ادارے 1: 5، 16۔

30 جان کیلون، تبصرے، 16 (گریڈ ریپڈز: بیکربک ہاؤس، 1981)، اعمال 17 باب 2 ایت اتے تبصرہ۔

31 تکنیکی طور تے گل کر دیاں ہوئے، "اندرونی گواہیاں" گواہیاں بالکل ننیں: اوہ اک خاص مکاشفہ دا حصہ نیں۔ محض بیرونی (اضافہ بائبل) گواہیاں ہی اصل "گواہیاں" نیں۔

غیر منتخب دے لئے نہیں ہوتا۔ نوئی ریدافرمان توں
نہیں بڑھ کر نوئی مستند اے۔

اک صحائف پرست معذرت خواہانہ طریقہ کار دے تمام
ثبوت دی بنیاد اے فرا ایسی کرنے دے طور اے کتاب
دی پہلی ترجیح۔ بائبل حقیقت اے اک منظم طریقے
توں اجارہ داری اے۔ ایہہ خود تصدیق دی تے خود توثیق
اے۔ ایہہ تمام کتب تے خیالات اے فیصلے وچ کھڑا
اے، تے نوئی شخص یا چیز دی طرف توں فیصلہ دیا
جاوے گا۔ ایہہ کہ دلائل مفید نہیں ہو رہا اے نہ کہنا،
وہ کر رے نہیں۔ انہوں نے اک اشتہار فیشن وچ استعمال
دیا جا سکتا غیر عیسائی نظام دی حماقت نوں ظاہر
کرنا۔ ایہہاں صحائف پرست دیکھتا اے امثال
26 باب 4 تے 5 آیت جیسا کہ بہت دے نظم و ضبط نوں
ایسی: "دیان جنات دی سرکشی دے مطابق اک
پاگلدا جیہڑے اب، ایسا نہ ہو کہ تم ایس دے جیسا ہو
نہیں۔ جیہڑے اب ایس دی حماقت دے طور اے اک
پاگل دے قابل اے، ایسا نہ ہو کہ وہ اتوں اپنی آنکھوں
وچ بڑا ہو" بائبل عیسائیت دے بے وقوف اے کہ انہوں
نے اپنے غیر عیسائی دنیا دے بارے وچ اپنایا اے دی
بنیاد اے جائزہ لینے دا جیہڑے اب دینے توں انکار کر دیا۔
عیسائی ایس "پاگل ان جنات دی سرکشی دے
مطابق،" جیہڑے اب نہ دین گے دیونکہ ایسا کرنا ایس
دے بس پاگل دی طرح ہوتا کرنا۔ بلکہ رب اے کھڑا
"حوصلہ افزائی دی، معصوم، لاختا مکاشفہ دی،
عیسائی چابیے" پاگل جیہڑے اب دے طور اے اپنے
انجام نوں خراب دنیا دے بارے وچ دی
"ثبوتدا استعمال کر دیاں ہوئے تردید نوں بیوقوف بنانے
دیئے دی طرف توں" قابل اے۔ ایہہی جھگڑا اندرونی
طور اے غیر مومن نوں تنقیددا استعمال دیا جانا
اے "دنیا دے بارے وچ دی، ایس دے ظاہر اے، ایس
توں ظاہر ایہہ گمراہی وچ مبتلا۔ 32 گورڈن کلارک نے
یوں بیان دیا:

ہوچ بہت کجھ آثار قدیمہ دی گواہی ایسی طور اے
تلاش کر سکتی ہو دے طور اے استعمال کرتے نہیں۔
ایسی جموں، ای، ڈی، تے پی اے بڑی تفصیل وچ جانے
ایسی 2000 قبل مسیح وچ مصر وچ اونٹوں دی
موجیہڑے دگی، تے دے غیر حقیقی نوں نسل اے بحث
کرن گے۔ لیکن ساڈے دلائل مکمل طور اے اشسیر دیا
جاوے گا۔ ایسی بتاتے نہیں کہ اصولوں ساڈے مخالفین
اپنی نتیجہ تباہ استعمال کرن گے۔

ترک اشسیر تے اے۔ آخر وچ جب مخالف دی خاموشی
نوں کم کر رہا اے تے ایسی اک لفظ وچ حاصل
کر سکتے نہیں، ایسی رب دے کلام تے دعارب کہ وجہ
توں ایس اے ایمان لانے موجیہڑے دسی۔ 33

ایہہ طریقہ کار، اشسیر دی اک سیریز وچ شامل نہیں،
دے اے نسل نوں بائبل دے لئے دستیاب طریقہ
اے۔ ایس دی وجہ ایہہ اے کہ اگرچہ وہاں مومن تے غر
مومنوں وچ اے کہ دونوں رب دی تصویر وچ پیدا کر
راے نہیں دے درمیان روحانی مشترکہ زمین اے،
نوئی عام صحائف پرست زمین اے۔ نوئی عام
نظریاتی، نوئی عام "تصورات،" عیسائیت تے غیر
عیسائی فلسفے دے درمیان نہیں۔ اشسیراتی دلائل نہیں
غیر مومن، جیہڑے اک عہد رب دے جتوں ایس نے
بغاوت دے خلاف قدرتی خیال دے قبضے وچ توڑنے
تے پہلاں توں موجیہڑے دے دے خلاف استعمال
دیا اے۔ انہوں نے وی حصہ "گرانے گڑھوں تے براونچی
چیز اے جیہڑے خود نوں رب دے علم دے خلاف
چھوٹا کر رے نہیں" (2 کرنسیوں 10 باب 4 تے 5 آیت)۔ بحث
اک فیشن وچ استعمال کرنا چاہتے نہیں کہ ایس
صحائف پرست یا شرمیلا - بنانے دی نوں شش دی
جاوے گی راے نہیں (تے ایسی طرح ہوش وچ رب) ایس
دے عہد دی بغاوت توڑ۔

غیر عیسائی نظریات دے اندرونی مظاہرہ دے بعد،

33 ناش، مدیر، گورڈن ایچ کلارک دا فلسفہ، 451 تا 452؛
کلارک تے اوپدے تنقید نگاروں وچ دوبارہ شائع ہوئی، 240۔

32 جونا تھن ایڈورڈز، جونا تھن ایڈورڈز دے کم، 24:1 شماره،
سٹیفن جے سٹین دے ولوں ترمیم شدہ، "کوری بائبل" (نیو
بیون، کونیکٹکٹ: بیبل یونیورسٹی پریس، 2006)،
575 توں 576۔

ڈاکٹر کلارک سچ دی نوعیت توں بحث دیا کرتے سی عیسائیت دی اندرونی ایستحکام نوں ظاہر کرنا۔ 35 اے حق اے، ایس نے کہا، پہلاں توں موجیہڑے د ہوگا، ایسی طرح، شک غلط اے۔ ایہہاں تک کہ حق دے وجیہڑے د توں انکار (ایہہ کہہ رہا سی کہ وہ "صحیح" اے کہ وہاں نوئی سچائی نہیں اے) بیان ایسا اے جیہڑے حق اے تے وجیہڑے د ضروری اے۔ ایس دے علاوہ، ایس دے لئے ممکن نہیں کہ سچ نوں تبدیل کرنے دی۔ ایس تعریف دی طرف توں جیہڑے تبدیلی،، سچ نہیں ہو سکتا۔ کرنے دے حقدا انکار" (یعنی کہتے نیں کہ ایہہ اے "صحیح" اے کہ حقیقت ابدی اے یا نہیں کہ وہ کسی دن فنا ہو جانے دے) ایس دے دائمی نوعیت دی تصدیق دی۔ تے جب حقیقت دی شکل وچ صرف رہ سکتا، ایہہ دماغی ہونا چاہیدا اے (یعنی، اصولی دیا جا رہا اے، ایس دے ذہن وچ صرف رہ سکتا) ربدادماغ پھر دیکھ رہا ہوں کہ انسان دے ذہن وچ ایسی شے تے نہیں اے، وہاں اک شخص دے دماغ وچ جیہڑے ابدی تے اے اتے فضیلت دماغ ہونا چاہیدا اے۔ رب، دے طور اتے کتاب دی تصدیق کرے، سچ ہی اے۔ تے اگر وہ اک شخص نوں کسی وی سچ جانتا اے، وچ وی رب دے بارے وچ کجھ جانتا اے۔

سب توں پہلاں، غیر مومن نے اپنے طریقہ کار دے منطقی دکھانا چاہیے: مسلسل صحائف پرست نظام وچ، تو، ایس وچ دو مراحل نیں۔ دوسرا، انہوں نے عیسائی دنیا دے بارے وچ دی اندرونی ایستحکام دی نمائش ہوگی۔ اک باران دو نکات راے نیں دا کہنا سی کہ بائبل غیر مومن - درخوایست کرتا ہوں ایسدا باطل نظام دی تے کتاب دی تعلیمات اتے اپنانا ہو گا۔

35 کلارک، انسان تے اشیاء دے بارے وچ مسیحی نقطہ نظر، 318ff؛ ناش، مدیر، گورڈن ایچ کلارک دا فلسفہ، 157 توں 161؛ کلارک تے اوہدے تنقید نگاروں وچ دوبارہ شائع ہوئی، 128 توں 131۔

بائبل سچ تے صحیفوں دے اندرونی، منطقی مستقل مزاجی تے عیسائی دنیا دے بارے وچ دی بحث کرن گے تے ایس وچ نازل فرمایا۔ جیسا کہ ایمان دے ویسٹ منسٹر اعتراف وچ سکھایا (1:5)، وہاں کتاب وچ اے اک "تمام حصوں دی منظوری دیتے نیں۔" بائبل شو کس طرح عیسائیت خود مطابق اے، اتوں کس طرح ایسی نے دنیا دی اک معقول سمجھ دیتا اے۔ ایہہ سوالات دے جیہڑے اب تے مسائل حل کردی اے کہ دوسری دنیا دے خیالات - نہیں کرسکدے نیں۔ ایہہ طریقہ نہیں رب دے وجیہڑے دیا ایس کتاب دے حق دے لئے ثبوت دے طور اتے غور دیا جا رہا اے، لیکن ثبوت دے طور اتے اے کہ غیر عیسائی قول باطل اے۔ ایس توں پتہ چلتا اے کہ سبودھتا صرف کتاب دے رب، جیہڑے سچ ہی اے اتے انحصار دے طور اتے پرچیز نوں دیکھنے دے ذریعے دیا جا سکتا اے نوں برقرار رکھا۔

گورڈن کلارک دی صحائف پرست معذرت خواہانہ طریقہ کار اتے تبصرہ کردیاں ہوئے ویور نے لکھیا:

دی ایس قسم دی اک وسیع مثال دے طور اتے کلارک وچ پایا جاتا اے "دی تعداد، ان دے اک عیسائی مرد تے حالات دے نوں ناف دی۔ ایس وچ انہوں نے تاریخ دے موضوعات دے بارے وچ لیتا اے، سیاہست، اخلاقیات، سائنس، مذہب، تے صحائف پرستی، تے بر اک نوں ظاہر کرتا اے وچ ایس دے ایسی مخالفت غیر عیسائی نظام تعلیم دے علاقے دے بنیادی مسائل نوں قائم دیا جیہڑے اب وچ ناکام، کہ وہ شک یا خود تضاد نوں جاتے نیں تے ایہہ کہ عیسائی مکاشفہ ربانی دی بنیاد اتے دنیا دے بارے وچ ہر صورت وچ ممکنہ حل فراہمی کرتا اے۔ نیٹ دے نتیجے وچ ایہہ اے کہ عیسائیت دے دشمنوں نے سوچا دے بر علاقے وچ قیمت کم کرنا، کوراے نیں تے ایس طرح نوں ہی ٹھوس حیثیت توں جس وچ عیسائی مذہب اتے اک حملہ کرنے وچ کوراے نیں۔ 34

34 ناش وچ درج شدہ، مدیر، گورڈن ایچ کلارک دا فلسفہ، 290؛ کلارک تے اوہدے تنقید نگاروں وچ دوبارہ شائع ہوئی، 271۔

علم تے رائے

صحائف پرست کہ بائبل ریدافرمان اے تون شروع ہوتی اے، ایس اکسییم اے۔ ایس دے بعد وہ سب کجھ کتاب تون تے۔

آدمی رب دے علم تے ایس دی مخلوق نوں کس طرح آتی اے؟ ایہہ صرف رب "خود مکاشفہ دے ذریعے ممکن اے۔ علم ممکن ہی دی وجہ تون رب خود انسان دی طرف مکاشفہ منتخب کر لیا اے۔ ایتوں علم تون حاصل نہیں اے یا اے تو احساس یا دی طرف تون دریافت دیا۔ سب علم تے فطرت دی طرف تون اصولی اے، تے ایس دے ذریعہ رب اے۔

صحائف پرست دنیا دے بارے وچ داک ایسی حصہ علم تے رائے دے درمیان صحائف پرست فرق اے۔ پورے مغربی دی تاریخ نے سوچا، ایس طرح، افلاطون تے ارسطو دے طور تے دارشنینوں، صحیح طریقے تون ان دونوں وچ فرق اے۔ تے گورڈن کلارک صرف عیسائی دارشنینوں دی دو مثالیں نہیں جیہڑے ایسی نے دیا دیا کر اے نیں۔ 36 نوں مئی اے جیہڑے ایسی نے تے جس دے بارے وچ اے کہ "معلوم" ایسی رائے ہو سکتا اے وچ فرق ہوتا اے۔

علمیات دی حد بندیاں تے کلام دی زبان

کہ انسان حقیقت "جان" کرسکدے نیں۔ لیکن ایسدا مطلب ایہہ نہیں اے کہ انسان دے سابق - علم کرنے دے قابل اے کرتا اے (ایوب 11 باب 7 آیت؛ 36 باب 26 آیت؛ 139 زبور 6 آیت) صرف رب ہی ایتوں علم رکھنے والا اے (رومیوں 11 باب 33 تے 34؛ 1 کورنسیوں 2 باب 11 آیت)

رب سروشتہ اے۔ علم دے سبداحوالہ اے، جبکہ انساندا "ایسمبدق اے۔ نوں مئی شخص اتے حدود نہیں "علم، گناہ تون نہ صرف دی وجہ تون، لیکن ایہہ وی حقیقت اے کہ وہ اک جانور اے، دی وجہ تون دی۔ ایہہاں تک کہ آدم دے زوال تون پہلاں، وسیع علم وچ نہیں لا سکتے حاصل دی۔ ایہہ حد وی نہیں ہو گا آخری حالت وچ نکال دیا۔

ایس دے باوجیہڑے دے، جیہڑے کجھ وی علم انسان اے، دیونکہ ایہہ اک حقیقت اے کہ رب جانتا اے، ایسی علم ضرورت دے طور تے رب دے "علمدا ہونا چاہیے۔

ایسدا مطلب ایہہ اے کہ ایسی دے تے وان قول رد کرنا ہوگا۔ "سیمس تے کرنے لیس وان تل، انسان دے تمام دے مطابق رب دے علم دی تے اپنی مخلوق دے

صحائف پرست دنیا دے بارے وچ علم دے خیالات یا سوچ ہی نہیں اے صاحب، ایہہ سچ خیالات یا سوچ رکھنے اے۔ علم حقیقتدا علم اے۔ ایہہ سچ اے ایماندا جیہڑے از اے۔ صرف رب پیدا فرمان (کہ جس دے ویسٹ منسٹر اعتراف دے طور تے [1:6] کہتا اے، "اے یا تو واضح کتاب وچ لکھ دینا، یا اچھا تے ضروری نتیجہ دی طرف تون کتاب تون نتیجہ اخذ دیا ہو سکتی اے")۔ ہوچ ایتوں علم دیتا اے۔

رائے، دوسری طرف، صحیح یا غلط ہو سکتا اے۔ قدرتی سائنس دی رائے اے، آثار قدیمہ دی رائے اے؛ تاریخ (بائبل تاریخ دی رعایت دے نال) دیا رائے اے۔ ان مضامین وچ ایسی تون نمٹنے دے نہیں وچ اندانوں مئی جیہڑے از درست عقیدہ اے "حقائق"۔ کرنے دے لئے کجھ "خیال کرنا" نہیں ایس نوں "معلوم" اے۔ جائز حق صرف رب دے کلام وچ پائی جاتی اے۔

36 ڈلیو ایل ریسی ویکھو، فلسفے تے مذہب دی لغت (نیو جیرسی: بیومینٹیز پریز، 1980)، 402؛ رولڈ ایچ ناش، سوچ دا نور: سینٹ آگسٹین دی علمی تھیوری (لیکسینگٹن: کینٹکی یونیورسٹی پریس، 1969)؛ روبرٹ کورس، "علم" ایلن ڈی فٹ جیرلڈ میں، مدیر، آگسٹین: اک انسائیکلو پیڈیا (گرینڈ ریڈز: ایرڈمنس پبلیشنگ کمپنی۔ 1999)، 488؛ کلارک، مسیحی فلسفے دا تعارف، 92 تا 57 (مسیحی فلسفہ، 297 تون 323؛ کلارک تے اوپدے تنقید گار، (57 تا 77)؛ اور روبنز، "گورڈن ایچ کلارک دا تعارف"، تثلیشی تجزیہ (جولائی/اگست، 1993)۔

رب بیانات دی شکل وچ خود انسان دی طرف مکاشفہ دی گئی اے۔ انہوں نے اصولی، عالمگیر حقیقت وچ انسان توں گل کرتے نیں۔ مناسیب الفاظ موضوع - یوجک، دے، فایسی دے مجموعے نیں، ودیء جس کجھ سکھائیں گے۔ انہوں نے نشاندہی دی سزائیں دے معنی نیں۔ وی نیں سچ اے یا جھوٹ۔ تے دیا کرتا اے اک سچا تجزیہ یز ایہہ اے کہ رب خیال اے کہ ایہہ سچ ہو۔ ایس دے علاوہ، وہاں اک غیر اصولی - حقیقت دے طور اتے ایسی نوئی گل نین اے۔ حق اک ہی دی خاصیت، صفت، اے۔

صحائف پرست دے مطابق، کتابدا حق اے "پیچھے" دے الفاظ، یا صرف مترجم دے ذہن وچ نین "وچ دونوں دے درمیان" یا "دے اواتے" یا نہ توچپدے توں علامتی یا ضرب دے الفاظ، کجھ "اعلیٰ" سچ نیں۔ بلکہ رب دی "حقیقتدا منطقی معنی تے کتاب خود دے الفاظ دی تنظیم وچ شامل اے۔ 40 ایس حقیقت ایہہ گرائمر تے منطقی دے اصولوں دے مطابق دی ساڈی سمجھ دے ذریعے آتی اے۔ ایسی طرح، بائبل منطقی مارکسدا اختلاف اتے مشتمل نین اے۔ ظاہر اے، ان اصولی بیانات دویا دو توں زیادہ مخالف یا متضاد "سچ" نہ سکھاتے اک ہی وقت وچ کرسکدے نیں (دے طور اتے نئے رایسختا اعتقادی تے نئے لبرل وچ)۔ وہ اک وقت وچ اک حقیقت سکھانا تے ایہہ اک حقیقت مختلف اتے وگرا موں یا منطقی نتائج ہو سکتے نیں۔ ایہہ وی تاریخ اے تے ان دے معنی دے واقعات توں متعلق اے۔ ایہہ ایس لئے اے، نہ صرف ایہہ کہ بائبل بوچ سکھا دیتا اے کہ بعض واقعات دی تاریخ وچ واقع ہوئی اے،

40 بے شک ایہہ ٹھیک اے کہ کلام وچ سارے بیان کلمیاں دی وچ نئیں نیں۔ چند اک، مثال دے طور تے، حکم وی نیں، تے باقی سب رب دی تمجید دے لفظ نیں۔ پراپہناں نوں وی کلماتی شکل دتی جاسکدی اے جدوں اپہناں نوں لمبے فقریاں وچ ڈھالیا جاندا اے، مثال دے طور تے، "رب اینج حکم دیندا اے" تے صرف رب ہی تمجید دے قابل اے۔"

مثل اے۔ نوئی رب "علم دے تے انسان نوں" علم دے درمیان اتفاق توں اک ہی گل نین اے۔ 37

صحائف پرست توں انکار نین اے کہ وہاں جیہڑے کجھ رب جانتا اے تے جیہڑے شخص جانتا اے دونوں دے درمیان اک مقداری فرق اے کرتا اے۔ ایس علم دے درجے وچ اک بڑا فرق اے۔ (193 زبور 6 آیت)۔ لیکن وہاں توں نوئی فرق نین اے وچ، خود آگے نکلا ہوا حصہ جانتے نیں۔ وہاں جیہڑے کجھ رب جانتا اے تے جیہڑے شخص جانتا اے دونوں دے درمیان رابطہدا اک مسئلہ ایہہ اے، وہاں اک نقطہ اے جس اتے رب اے "علم دے انسان نوں ملتا اے" علم دی۔ گورڈن کلارک نے لکھیا اے کہ "اگر ایسیارا دماغ تے رب" دے دماغ دے کجھ مواد نین سی، ایسی کجھ وی نین معلوم ہو گا۔ اگر وہ سب سچ اے، ایسی سچ رب جانتا اے مگر کسی وی حقداء علم نین کرسکدے نیں۔" 38 رب دے درمیاندا فرق "علم دے تے انسان نوں" علم دے درجے وچ توں اک اے۔ رب توں زیادہ جانتا اے تے نوئی وی چلنے پھرنے والا جاندار توں زیادہ ایسی شہ پتہ چل جاوے گا۔ اگر ساڈے پاپس سچ داق س اے، تو دیا ایسی سچ نین اے۔ سچ دی تفہیم دی اک پوائنٹ دے بغیر محض ق ایس،، نین اے "سچ"۔ 39

خصوصی کتاب وچ ایسی اتے کتاب عطا نوعیت وچ اصولی اے۔

37 تھامس ایکوائینس، سوما کونٹرا جینٹائل 32 تا 34۔ کورنیلئیس وین ٹل نے اک نقطہ نظر اپنایا جیہڑا بالکل ایکوائینس نال مشابہت رکھدا سی۔ بی بی وارفیلڈز دی کتاب "بائبل دا تاثر تے اختیار" دے "تعارف" وچ، جیدا مدیر سیموئیل جی کاریج سی (فلپس برگ، نیو جیرسی: پریسبٹیرین تے ریفورمڈ پبلشنگ کمپنی، 1948)، مثال دے طور تے، وین ٹل نے لکھیا کہ ایہہ صحائفائی مکاشفہ دی منطقی فطرت دی وجہ اے کہ انسان دا علم "کسے وی نقطہ اتے رب دی سوچ دے مواد نال مطابقت نئیں رکھدا"۔ 33

38 گورڈن ایچ کلارک، پاسٹرل خط (جیفرسن، مرلینڈ: ٹرنٹی فاؤنڈیشن، 1983)، 119۔

39 کلارک، رب دا ہتھوڑا، 30 تا 34، 38، 71۔

چیزوں دے بارے وچ، انسان نوں "نجات، ایمان تے
زندگی، اے یا تو واضح کتاب وچ لکھ دینا، یا اچھا تے
ضروری نتیجہ دی طرف توں کتاب توں نتیجہ اخذ دیا جا
سکتا اے دے ایہہ اے کہ روح دے نئے انکشافات، یا
لوگوں دی روایات توں وچ اضافہ کرنے۔

Soli Deo Gloria

لیکن ایہہ وی ہوج ان واقعاتدا مطلب بتایا۔ ایس تقریب
دی تعبیر ایہہ اک "اپنے تخیل دے دے نوں ننیں چھوڑا
اے۔ کتاب ہوج ایس تقریب تے دے معنی دیتا اے۔

جیسا کہ اواتے بتایا گیا اے، بائبل کہتی اے کہ یسوع
مسیح اے رب دے (علامات) منطق (یوحنا
آباب آیت) وہ دلیل، بڑی حکمت والا اے، سچاپی
کاوتار (1 کرنسیوں 1:24، 30 آیت؛ کلسیوں 2 باب 3 آیت؛
یوحنا 14 باب 6 آیت)۔ منطقدا قانون رب یا انسان دی
طرف توں پیدا ننیں نیں، وہ جس طرح توں رب سمجھے
نیں۔ تے جب توں کتاب رب دے دماغدا اک حصہ
نیں (1 کرنسیوں 2 باب 6 آیت)، وہ ہورب "منطقی
خیالات دے۔ بائبل انسانوں دے لئے منطقی طور تے
مربوط انداز وچ رب دی یاد دلاظہار۔

ختم

اک عیسائی دنیا دے بارے وچ اے۔ ایہہ صرف مطابق
رب پیدا فرمان وچ سکھایا دنیا دے بارے وچ اے۔
اے کہ بائبل، جس دی حوصلہ افزائی دی، معصوم، رب
دے لاکھا کلام اے اک "فلسفیانہ تے مذہبی
معاملات دی دی مکمل طور تے تائیسس اے۔ کتاب
سب توں زیادہ فیصلے وچ کھڑا اے تے نوئی شخص یا
چیز دی طرف توں فیصلہ دیا جاوے گا۔ بائبل عیسائی
"اکسیم نقطہ آغاز دے طور تے غور دیا جاوے گا۔ ایہہ
پہلا قاعدہ تے اصول اے، اکسیم، جس توں تمام نتیجہ
اخذ دیا اے۔ ایمان دے ہر نظام دے احاطے توں شروع
ہونا چاہیدا اے۔ اگر ایہہ ادارہ جاتی ثابت ہو سکتا اے،
تو وہ پہلاں اصول ننیں ہوگی۔ لہذا، عیسائیت کتاب تے
ایس دی طرف مکاشفہ دی خود توثیق دے دعوے
دے نال شروع ہوتا اے۔

دوبارہ ویسٹ منسٹر کانفیشن آف فیتھ نوں درج
کردیاں ہوئے (1:6):

ایسی وقت جیہڑے کجھ وی وچ کسی وی : رب دی
ساری ودیل سب ایس دی اپنی شان دے لئے ضروری

اصلاحات متعارف کرے گی جیہڑے ان اتے وٹیسٹنٹ اصلاحات نوں بریاد کرے گی، جس وچ وہ بائبل وی شامل اے جیہڑے انہوں نے بنائی۔

نوین ای بک

ساڈی نوین ای بک دا عنوان اے "وہ ننیں جیہڑے میرے ہاتھوں نے دیا" جتوں ہورینٹیس بونرے چارلس ہوجز نے تحریر دیا، ایہہ کتاب بونرے کتاب "ابدی رابستبازی" تے ہوجز دی کتاب "صرف ایمان دے وسیلہ توں عدالت" دا مرکب اے۔ ڈان لوڈ کرنے لئی 10 ڈالر لگیں گے۔ ساڈی نوین ای بک پیشکش ڈاؤن لوڈ کرن لئی ساڈی ویب سائٹ اتے جاؤ۔

"بادشاہ دے لئی" اتے تازہ خبراں

بادشاہ لئی: تثلیشی تجزیہ، 1999 تا 2008 اگلے موسم بہار یا موسم گرما تک دستیاب ہونی چاہیدا اے۔ ایہہ تثلیشی تجزیہ تیجا دس سالہ شمارہ اے۔ پہلا دس سالہ شمارہ "دنیا دے خلاف" اے: تثلیشی تجزیہ، 1978 تا 1988، تے دو جا دس سالہ شمارہ "کلیسیاواں دے خلاف" اے: تثلیشی تجزیہ، 1989 اتوں 1998۔ "بادشاہ لئی" دی اشاعت دے نال ہی اپنا تیناں شماریاں اتے سیل لگے گی۔

کتاب دی پیشکش

گورڈن ایچ کلارک دی صحائف پرستی دی کتاب جیہڑے ڈبلیو گرے کریمپن نے لکھی 5 ڈالر وچ حاصل کرن (عموماً 9-95 ڈالر)۔ ایہہ پیشکش محظ امریکن پتہ اتے لاگواے۔ برائے کرم چیک یا منی آرڈر ٹرنٹی فاڈیشن دے درج ذیل پتہ اتے ارسال کرن، Post Office Box 68, Unicoi, Tennessee 37692۔ ایس پیشکش لئی کریڈٹ کارڈز ناقابل قبول نیں۔ 31 مئی 2011 تک ایہہ پیشکش لاگواے۔

نوین ڈی وی ڈی

اب ٹرنٹی فانڈیشن نوین ڈی وی ڈی "اک دیپ تاریدی وچ" پیش کردی اے: ایہہ بائبل دی غیر بیاناہیہ کہانی اے، جتوں کرسچن جے پنٹونے تحریر دیا تے ایڈلم فلم نے اتوں اتے وڈیوس دیا۔ ایہہ تین گھنٹوں دی ڈوڈیومنٹری پوسٹ اخراجات دے علاوہ 24.95 ڈالر دی اے۔ ایہہاں ایسا مختصر سا بیان اے: اک دیپ تاریدی وچ اک نوین ڈوڈیومنٹری اے جیہڑے بائبل دی غیر بیاناہیہ تاریخ نوں ظاہر کردی اے، تے ایسی تنقیدی معلومات نوں ایان کردی اے جیہڑے جدید تواریخ وچ پوشیدہ نیں۔ مقدسین تے شہدا دی دنیا وچ داخل ہوتی اے تے ویڑوں دے روپ وچ پھرے والے ویڑوں دے خلاف محاذ آرائی کردی اے۔ دور وسطی وچ، پاپائی محققین نے بائبل دی ترجمہ نگاری نوں ممنوع قرار دیا سی، نافرمانی کرنے والوں دے لئے قید تے موت دفران جاری دیا۔ ایہہ کہانی ایمان دے بہادر جنگ جیہڑے دی کہانیاں بیان کردی اے، جیتوں کہ جان میکلف، ولیم ٹنڈیل، مارٹن لوتھر، قدیم والدینسس، ایلہیگینسس تے دیگر لوگ جنہاں نے اپنی زندگیاں انجیل دی روشنی تاریدی وچ ڈوبنے والی دنیا دے نال بانٹنے لئی وقف کر دین۔

جب لوگ بائبل نوں پڑھنے دے قابل بنے تے جب ریدا کلام ان دے ہاتھوں وچ آیا، تو دنیا اتے وٹیسٹنٹ اصلاحات دے وسیلہ توں تبدیلی دی جانب راغب ہوئی۔ ایس دے جیہڑے اب وچ، روم اک مخالف